

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Bernardi Primi Clarævallensis Abbatis, Ordinis
Cisterciensium Antesignani, melliflui Ecclesiæ Doctoris
Sermones In Dominicas & Festa per annum**

Bernardus <Claraevallensis>

XVI. De vers 17. Clamavit ad me & ego exaudiam &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39254

S E R M O XVI.

De ps. XV. Clamavit ad me, & ego exaudiam eum, &c.

Clamavit ad me, & exaudiam eum. Hoc planè est testamentum pacis, hoc pietatis foedus, hoc pactum misericordiae & miserationis. Speravit in me, liberabo eum. Nomen meum cognovit, protegam eum; invocavit me, & ego exaudiam eum. Nisi enim hæc aut similia diceret, quis non diffideret? Quis gloriabitur castum se habere cor? Nunc autem apud te propitiatio est, & propter hanc legem tuam sustinui te Domine. Dulcis lex, quæ meritum exauditionis in clamore constituit postulationis. *Clamavit (inquit) ad me, & exaudiam eum.*

In Dei auribus clamat qui vehementer desiderat Merito non exauditur qui clamare dissimulat, aut omnino non postulans, aut tepide postulans & remissè. Siquidem in Dei auribus desiderium vehemens clamor magnus: è regione autem remissa intentio, vox submissa. Quando illa penetrabit nubes? quando audietur in cœlis? Nempe ut clamandum sibi noverit homo, inter primordia suæ orationis ipsum, quem oratus est Patrem in cœlis esse protinus admonetur, quod videlicet impetu quodam spiritus, illo sibi jaculandam esse meminerit orationem. Spiritus est Deus, & in spiritu clamet necesse est, quisquis clamorē suum ad eum desiderat pervenire. Sicut enim non faciem hominis respicit tanquam homo, sed magis intuetur cor: sic ad cordis potius vocem, quam corporis aures eius: cui meritis ^a Psal. 72. d to dicitur ^a: *Deus cordis mei.* Hinc est, quod Moyses foris tacens intus ^b Exod. 14. d auditur, dicente Domino ^b: *Quid clamas ad me?*

Clamavit ad me, & exaudiam eum. Non immerito. Clamorem magnum sane magnitudo necessitatis extorsit. Quid enim clamans petiit nisi consolationem, liberationem, glorificationem? Alioquin quo modo super his exauditur, si pro aliis clamat? *Exaudiam eum* ait. In quo exaudies *Triduum Christi patientis, quiescentis & resurgentis.* Domine, vel in quibus? *Cum ipso sum, in tribulatione, eripi am eum, & glorificabo eum.* Ad magnum illud triduum quod proximè sumus celebratur; hunc mihi ternarium arbitror referendum. Siquidem & ipse propter nos tribulationem & dolorem invenit, quando proposito sibi gaudio sustinuit crucem, confusione contempta. Veruntamen quæ de ipso erant; sicut ante mortem prædixerat ^c, finem habuerunt: & sicut in morte dixit, consummata sunt: & ex tunc sabbatizavit. Nec dilata est gloria resurrectionis die tertia, summo diluculo sol justitiae de tumulo ortus est nobis. Ita ergo fructus pariter tribulationis & veritas erectionis in manifestatione *Simile triduum glorificationis apparuit.* Nihilominus quoque & in nobis simile quod-bominis pñ. dam triduum posse videbitur assignari. *Cum ipso sum (ait) in tribulatione.* Quando hoc nisi in die tribulationis nostræ, in die crucis nostræ, dum ^d Ioh. 16. 8 impletur quod ipse ait ^d; *In mundo quidem pressuram habebitis: & quod*

Apostolus

In Psalmum XC. Qui Habitat, Serm. XVI. 559

Apostolus eius^e: *Omnes qui piē volunt vivere in Christo, persecutiō-* e 2, Tim. 3.c
nem patiuntur? Nam liberatio plena atque perfecta ante diem sepulturæ es-
se non poterit, quod maneat jugum grave super filios Adam à die exitus de Eccl. 40. a
ventre matris eorum usque in diem sepulturæ in matrem omnium. In
hac ergo die eripiam eum (inquit) quando nihil jam ultra quod vel corpo-
ri vel animæ faciat, mundus habebit. Sane glorificatio diem ultimum ma-
net, diem resurrectionis, quando surget in gloria quod in ignominia inte-
rim feminatur.

Unde scimus quod nobiscū sit in tribulatione? Ex eo utique quod in ipsa
tribulatione nos sumus. Quis enim sustineret, quis subsisteret, quis persiste-
ret sine eo? Omne gaudiu existimemus, cū in tribulationes varias incideri-
mus. Fratres mei, nō modo quia per multas tribulationes oportet nos intra-
re in regnum Dei? sed quoniam *juxta eſt Dominus his qui tribulato ſunt cor-* f Act. 14. d
de ſ. Si ambula vero in medio umbræ mortis (ait quidem b) non timebo mala g Psal. 33. d
quoniam tu mecum es. Ita ergo nobiscum est omnibus diebus usque ad con-
ſummationem ſæculi. Quando autem nos erimus cum ipso? Ni mirum
quando rapiemur obviam Christo in aera, & ſic ſemper cum Domino eri-
mus. Quando apparebimus cum ipso in gloria? Nempe cum Christus
apparuerit vita noſtra. Interim ſane abſcondatur neceſſe eſt, ut præcedat
tribulatio erēptionem, erēptio glorificationem. Vox liberatiⁱ. Conver- i Psal. 114. d
tere anima mea in requiem tuam: quia Dominus benefecit tibi: quia eripuit
animam meam de morte, oculos meos à lachrymis, pedes meos à lapsu. Eripiam
eum, & glorificabo eum. Felix qui te interim conſolatorem & adjutorem
habet, adjutor in opportunitatibus, in tribulatione. At quam felicior quem
jam eripiuit & exēmisti tantis malis, quam felicior qui jam exemptus de
laqueo venantium, qui jam raptus eſt ne malitia mutet intellectum illius,
aut ne fīctio decipiāt animam eius. Longè tamen præ his omnibus felicissi-
mus ille erit quem aſſumpſeris ad teipſum, quem repleveris in bonis domus
tuæ, & claritatibꝫ tuæ conformaveris eum.

Et nunc, filioli, clāmemus in cœlum, & miserebitur noſtri
DEUS noſter. Chamemus in cœlum: quia ſub cœlo omnia labor & do- k Hier. 17. b
lor, vanitas & afflictio ſpiritus. Denique pravum eſt eorū hominis & im-
perſcrutabile^k, proni ſenſus eius in malum. Non eſt in me bonum, hoc
eſt in carne mea. Lex peccati in ea habitat, aduersus ſpiritum concu- *Vita praefentis*
miferie & pe-
picit. Postremo & cor meum dereliquit me, & corpus mortuum eſt prop- ricula,
ter peccatum. Sufficit autem diei quoque malitia ſua; & eſt mundus ipſe
poſitus in maligno. Quam nequam in omnibus ſæculum praefens, quam
nequierer aduersus animam ſæcularia deſideria militare noſcuntur? Sunt &
principes mundi huius tenebrarum harum, ſpirituales nequitiae, aëreæ *Vbi aduersus*
potestates & inter eas callidior cunctis animantibus ſerpens. Hæc ergo *ea querendum*
remedium.

Aaaa 3

sub

sub sole omnia. Hæc omnia sub cœlo. Ad quod horum confusum facis? In quo horū omniū speras. solatii aliquid, aliquid auxiliū invenire? Si quæras intra te, aruit cor tuum, & oblivioni datum te reperis, tanquā mortuum à cordē. Si infra te, corpus quod corruptur, aggravat animam¹. Si circa te, etiam terrena habitatio deprimit sensum multa cogitantem.

I Sap. 9. d.

Quære ergo supra te; sed cautus esto ventosa agmina transilire. Quia enim omne datum optimum, & omne donum perfectum non nisi defusum esse neverunt, medium iter latrunculi obſedere. Transi ergo transi per vigilēs illas nequitias, quæ tam indefessè custodiunt & obſervant, ne quis in illam poſſit evadere civitatem. Si te percutierint, si vulneraverint, dimitte eis pallium², quod in Ægypto olim Joseph adulteræ dereliquit: dimitte ſindonem, ut cum Evangelico illo juvē³ profugias nudus ab eis. Nunquid non ſolum pallium eius & ſindonem dederat Deus in manus impii, in cuius facultatem & carnem dans potestatē, verum tamen animam, ait, *illius ſerva*⁴? Ita ergo ſursum cor, ſursum clamor, ſursum desideria, ſursum conversatio, ſursum intentio, & omnis expectatio tua defusum fit. Clama in cœlum ut exaudiaris, & qui in cœlis est Pater mittat tibi auxilium de sancto, & de Sion tueatur te. Mittat interim auxilium de tribulatione, eripiat à tribulatione, glorificet in resurrectione. Magna ſunt hæc, ſed tu magne Domine promiſisti. Ex tua promiſſione ſperamus, inde audemus dicere: Si corde clamemus pio, certe debes ex promiſſo⁵, Amen.

*m Gen. 39. c
n Marc. 14.*

o Job. 1. b

*p in hymno
Quadrag.*

S E R M O XVII.

De ꝑ, XVII. Longitudine dierum replebo eum, &c.

Bene nobiscum agitur, Fratres, ſatis competit huic tempori versus psalmi. Celebraturis proximè dominicam reſurrectionem, jam nunc cuique nostrum ſua promittitur, ut festivius in capite ſuo factum recolant membra, quod in ſeipſis præſtolantur aliquando faciendum. Congruus finis psalmi, ubi psallenti finis promittitur tam beatus. Jucundè compleetur, dum in eo ſpondetur repletio tam jucunda. *Longitudine*, inquit, *dierum replebo eum, & ostendam illi ſalutare meum.* Sæpius vos admoneo, fratres, quod juxta Pauli ſententiam^a promiſionem habeat pietas vita eius que nunc eſt pariter & futura. Unde & idem ait^b: *Habetis nunc quidem fructum reſtrum in ſanctificationem, finem vero vitam æternam.* Ipla eſt que missa eſt vita hoc loco promittitur plenitudo ipſa longitudo dierum. Quid enim tam aeterna. longum quam quod aeternum eſt? Quid tam longum, quam quod nullo fine præciditur? Bonus finis vita aeterna, bonus finis qui finem non habet. Et ſane cuius finis bonus eſt, iſum quoque bonum eſt. Amplectamur itaque ſanctificationem, quoniam bona eſt, quoniam finis eius vita fine.

Sanctimo-